

Proactieve zorgplanning in de kinderpalliatieve zorg

Onderwerpen: kinderen, palliatieve zorg, proactieve zorgplanning, advance care planning, ACP

Datum geplaatst: 22 maart 2022

Deadline: 10 mei 2022, 14.00 uur

Inhoud

1	Doel subsidieoproep.....	1
2	Randvoorwaarden	2
2.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?	2
2.2	Staatssteun	2
2.3	Samenwerking en bijdrage van derden	3
2.4	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	3
2.5	Voorwaarden die in het proces van subsidieverstrekking van toepassing zijn	4
3	Beoordelingscriteria.....	4
3.1	Relevantiecriteria	4
3.2	Kwaliteitscriteria	6
3.3	Prioriteitstelling	6
4	Procedure & Tijdpad.....	6
4.1	Beoordelingsprocedure	7
4.2	Tijdpad	7
5	Indienen.....	7
5.1	Indiening (via MijnZonMw).....	7
5.2	Tips	7
5.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	7
5.4	Inhoudelijke vragen	7
5.5	Technische vragen	7
5.6	Downloads en links	7
	Bijlage A – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking	8

1 Doel subsidieoproep

Inleiding

Het programma Palliantie II heeft als doel de kwaliteit van leven voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten te behouden of te verbeteren. Het programma bouwt voort op de opgedane kennis en ervaring uit het 1^e programma 'Palliantie. Meer dan zorg' en legt het accent op het bundelen van kennis en het (door)ontwikkelen en opschalen van de resultaten. Binnen Palliantie II is specifieke aandacht voor kinderpalliatieve zorg.

Kinderen met een levensbedreigende of levensduurverkortende ziekte hebben in het algemeen hoogcomplexere zorg nodig, zowel thuis als in het ziekenhuis. In de huidige praktijk van kinderpalliatieve zorg richten gesprekken over zorg en behandeling zich veelal reactief op de (acute) ziekte- en of zorgproblematiek. Er is hierbij weinig aandacht voor wat het leven met een ziekte betekent voor het kind en het gezin en wat daarbij voor hen belangrijk is. Voorbereiding op toekomstige scenario's voor proactieve zorg en ondersteuning vindt vaak beperkt, laat of niet plaats.

Proactieve zorgplanning, ook wel Advance Care Planning (ACP) genoemd, is een proces van gespreksvoering waarbij patiënten samen met zorgverleners en hun naasten waarden, doelen en voorkeuren voor hun toekomstige zorg en behandeling identificeren. Het documenteren en (desgewenst) bijstellen van deze doelen en voorkeuren is ook onderdeel van dit proces. Proactieve zorgplanning is een relatief jong concept, zeker binnen de kinderpalliatieve zorg; interventies om proactieve zorgplanning toe te passen zijn volop in ontwikkeling. Het vormgeven van proactieve zorgplanning vanuit de verschillende perspectieven van alle betrokkenen is onderdeel van de [Kennisagenda Kinderpalliatieve zorg](#).

Met subsidie van ZonMw is eerder de [IMPLEMENTING PEDIATRIC ADVANCE CARE PLANNING TOOLKIT \(IMPACT\)](#) ontwikkeld. Dit is een concrete aanpak voor proactieve zorgplanning in de kinderpalliatieve zorg. Het omvat gespreksmaterialen om zowel het kind, de ouders als de zorgverleners voor te bereiden op en te ondersteunen bij het voeren van gesprekken voor proactieve zorgplanning. Daarnaast is een gesprekstraining voor zorgverleners ontwikkeld. De huidige vorm van IMPACT biedt een goede basisstructuur die zorgverleners stimuleert om de wensen en behoeften van kind en ouders op alle 4 dimensies (fysiek, psychisch, sociaal en spiritueel) in het nu en richting de toekomst te verkennen. Ook stimuleert het zorgverleners om samen met kind en ouders doelen van zorg en behandeling te formuleren. In de kinderpalliatieve zorg kunnen zorgprofessionals de zorgplanning vastleggen in het Individueel ZorgPlan (IZP), dat ontwikkeld is langs de [richtlijn Palliatieve zorg voor kinderen](#). In een [lopend ZonMw-project](#) rond de doorontwikkeling van dit IZP vindt momenteel een 1^e verkenning plaats van het gesprek over proactieve zorgplanning als onderlegger voor de zorgplanning.

Doel van de subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is het doorontwikkelen (verdiepen, verbreden) en breder implementeren van proactieve zorgplanning in de kinderpalliatieve zorg op basis van de IMPACT-toolkit, om daarmee de kwaliteit van de kinderpalliatieve zorg verder te verbeteren. U kunt een subsidieaanvraag indienen op 1 of meer van de volgende 3 thema's:

1. Ontwikkelen van maatwerkmodules passend bij de 4 fasen van het kinderpalliatieve zorgproces
Het gaat hier om onderzoeksvorstellen gericht op het doorontwikkelen en testen van de bestaande gespreksmaterialen uit de IMPACT-toolkit in generieke modules¹ per fase (ziektegericht, symptoomgericht, stervensfase en nazorg) en de bijbehorende gesprekstraining.
2. Doorontwikkelen en testen van proactieve zorgplanning of de IMPACT-toolkit als methode
In het bijzonder de overgang van exploratie, ofwel een verkenning van wensen en behoeften (stadium 2) naar formulering van behandeldoelen (stadium 3). En de overgang van doelformulering naar concrete zorg en behandelafspraken (stadium 4). Daarmee kunnen zorgverleners een concrete vertaling van de zorg voor nu en de toekomst vastleggen in een gestructureerd individueel zorgplan.

¹ Generieke modules beschrijven vanuit het patiëntenperspectief de zorg voor het individu betreffende een zorgvraag die of een probleem dat voor meer dan 1 aandoening relevant en daarmee generiek is.

3. Stimuleren van de implementatie en doorontwikkeling van en samenwerking rondom proactieve zorgplanning in de zorgketen

Met de zorgketen bedoelen we een bredere groep van zorgverleners en specialismen, waaronder kinderafdelingen van algemene ziekenhuizen en eerstelijnsorganisaties. U sluit met uw onderzoeksvoorstel aan op de ontwikkelfase van proactieve zorgplanning binnen die domeinen of settings.

2 Randvoorwaarden

Een subsidieaanvraag komt uitsluitend voor subsidie in aanmerking als:

- De subsidieaanvraag gericht is op 1 of meerdere thema's van de subsidieoproep.
- De subsidieaanvraag over proactieve zorgplanning gaat voor de doelgroep kinderen met een levensbedreigende of levensduurverkortende ziekte en hun naasten.
- U uw subsidieaanvraag vooraf heeft afgestemd via het Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg. We gaan uit van een aanpak vanuit een consortium. Dat houdt in dat geïnteresseerde partijen zich melden bij het Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg, die de partijen met elkaar in contact brengt. Deze partijen werken samen in multidisciplinaire consortia. Zij stemmen zelf onderling af wat de focus van de subsidieaanvraag en de verschillende onderdelen wordt en wie daarin welke rol heeft. De consortia zorgen gezamenlijk dat er voor elk van de 3 beschreven thema's een haalbaar en dekkend aantal subsidieaanvragen wordt ingediend. Eén hoofdaanvrager heeft hierin een coördinerende taak en stemt af met de andere subsidieaanvragers, zodat het hoofddoel en de dekking goed geborgd blijven. De consortia werken zo multidisciplinair in samenhang, maar zelfstandig, aan kennisontwikkeling, kennisverspreiding en implementatie ten behoeve van proactieve zorgplanning in de kinderpalliatieve zorg.
- U de IMpLeMenting pediatric Advance Care Planning Toolkit (IMPACT) hanteert als basis voor de subsidieaanvraag.
- Uw activiteiten aandacht hebben voor de transmurale samenwerking tussen 1^e- en 2^e- of 3^e- lijnszorg en -ondersteuning. Het gaat hier om 'verticale' transmurale samenwerking.
- U voor de activiteiten niet al elders subsidie heeft ontvangen.

2.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

De volgende partijen kunnen aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

- Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU-staatssteunrecht²
- Zorgorganisaties, beroepsgroepen, vertegenwoordiging van patiënten en/of zorgverzekeraars

Voor deze subsidieoproep geldt dat samenwerking in een multidisciplinair consortium een vereiste is. Dit consortium betreft een samenwerkingsverband dat minimaal bestaat uit:

- 1 of meer onderzoeksorganisaties
- meerdere zorginstellingen uit 1^e- en 2^e- en 3^e-lijnszorg en -ondersteuning
- een Netwerk Integrale Kindzorg
- een vertegenwoordiging van het ouder- en kindperspectief
- Kinder Comfort teams (indien aanwezig)

2.2 Staatssteun

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun³. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

Daadwerkelijke samenwerking

Wanneer ondernemingen en onderzoeksorganisaties samenwerken aan het project, bestaat het risico dat de subsidie als ongeoorloofde staatssteun wordt beschouwd.

Volgens paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I⁴ is er geen sprake van ongeoorloofde staatssteun als de samenwerkende partijen aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Wanneer zij aan die voorwaarden voldoen, is sprake van 'daadwerkelijke samenwerking'. Zie voor de voorwaarden en toelichting [Bijlage 1 – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking](#).

² Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15

³ Artikel 107 VWEU. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E107&from=EN>

⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen starten nadat een samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen. De projectactiviteiten mogen dus niet eerder starten.

Kijk voor meer informatie over staatssteun op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

2.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

Zoals al is aangegeven, geldt voor deze subsidieoproep dat samenwerking een vereiste is. Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Bij de uitgewerkte subsidieaanvraag en de gespecificeerde begroting moet dan duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen u gaat samenwerken. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) u een sponsorovereenkomst aangaat en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen u inhuurt of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Het Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg heeft een belangrijke coördinerende en procesmatige taak. Daarnaast is samenwerking in de consortia met de Netwerken Integrale Kindzorg (NIK), de Kinder Comfort Teams (indien aanwezig) en zorgverleners in de 1^e- en 2^e lijn een vereiste.

Letter of Commitment

Omdat wij zeker willen weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Indien wij een concept samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en) opvragen, verleent we de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door ons wordt/worden geaccepteerd.

2.4 Welk bedrag kunt u aanvragen?

In deze subsidieronde

- Worden geen beperkingen gesteld aan de hoogte van de gevraagde subsidie.
- De maximale looptijd is 48 maanden.
- Het is van belang dat u zowel het budget als de looptijd realistisch en goed onderbouwt.
- Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000 of meer naast de financiële eindverantwoordelijkheid ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Accountantskosten mogen bij projecten van € 125.000 of meer opgenomen worden in de begroting. Universiteiten en

universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 2,5 miljoen.

Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).

2.5 Voorwaarden die in het proces van subsidieverstrekking van toepassing zijn

De Algemene subsidiebepalingen ZonMw 2013, zijn per 1 april 2022 gewijzigd. De wijzigingen hebben met name betrekking op artikel 25 subsidievaststelling en artikel 26 verantwoording. Meer informatie over de wijziging van de subsidiebepalingen kunt u nalezen op de [ZonMw website](#).

Naast de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) zijn ook de volgende voorwaarden van toepassing:

- **Open Access**
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk onderzoek) dat geheel of gedeeltelijk door ons gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). We accepteren verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moeten ook andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar gesteld worden, zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*, maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek, zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties.
Kijk voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden op [onze webpagina over Open Access](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**
We streven naar brede toegankelijkheid van door ons gesubsidieerde projecten, daarom dient u de [10 principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) toe te passen bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de 10 principes gaan naleven.

3 Beoordelingscriteria

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle subsidieaanvragen. Hieronder staan de relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

3.1 Relevantiecriteria

- **Bijdrage aan gezamenlijk doel**
In de subsidieaanvraag is beschreven op welk(e) thema('s) de subsidieaanvraag betrekking heeft. Ook de bijdrage van de subsidieaanvraag aan het gezamenlijk overkoepelend doel en de samenhang met de subsidieaanvragen van de andere consortia is duidelijk uitgewerkt. De activiteiten sluiten aan op bestaande kennis en instrumenten over proactieve zorgplanning in de kinderpalliatieve zorg. Waar mogelijk sluit u aan bij bestaande en lopende initiatieven.
- **Samenstelling van het consortium**
U werkt uit hoe het consortium is samengesteld en hoe dit bijdraagt aan de kwaliteit van uw project. De interdisciplinaire samenwerking tussen de betrokken partijen is helder omschreven, inclusief samenwerkingsafspraken, onder andere over taken, rollen en verantwoordelijkheden van iedere partij. Uit de samenstelling van het consortium blijkt dat de benodigde (implementatie)-expertise, ervaring en infrastructuur aanwezig is voor het slagen van het onderzoek. In het consortium is een duidelijke katrekker of coördinator aanwezig. De rol van de Netwerken Integrale Kindzorg en indien aanwezig, de Kinder Comfort Teams binnen het consortium is helder uitgewerkt.

- **Vertegenwoordiging van kinderen en hun ouders**
We streven bij projecten naar het betrekken van belanghebbenden, inclusief de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over 'ervaringsdeskundigheid'. Vertegenwoordiging van ouder- en kindperspectief draagt bij aan de kwaliteit van zorg en maatschappelijke relevantie van onderzoek. Betrek daarom waar mogelijk kinderen en hun ouders bij de ontwikkeling en uitvoering van de onderzoeksvoorstellen. Onderbouw de keuzes voor de rollen voor deze betrokkenen in uw subsidieaanvraag aan de hand van de [participatiematrix](#).
- **Omvang, inclusie en representativiteit**
U werkt goed uit hoe u ervoor zorgt om in uw consortium samen met de betrokken partijen voldoende kinderen in het onderzoek te includeren, zodat u generaliseerbare uitspraken kunt doen. Uit de beschrijving blijkt dat de op te leveren resultaten representatief en betekenisvol zijn voor heel Nederland. In het geval van bredere implementatie schetst u wat de reikwijdte daarvan is, waarom voor die breedte gekozen is en wat dat oplevert.
- **Verhouding opbrengsten en kosten**
Maak duidelijk dat de projectkosten (het budget) in verhouding staan met wat het project verwacht op te leveren voor kinderen met een levensbedreigende of levensduurverkortende ziekte en hun ouders of naasten (de opbrengsten).
- **Begroting**
De begroting is redelijk en realistisch gezien de geplande activiteiten.
- **Implementatie en borging**
Beschrijf hoe u de kennisopbrengsten uit het project overdraagbaar en breed toepasbaar maakt en welke randvoorwaarden en succesfactoren van toepassing zijn voor borging en verdere implementatie van de aanpak. Maak duidelijk hoe u geleerde lessen vanuit de palliatieve zorg voor volwassenen, en vanuit de kinderpalliatieve zorg met betrekking tot proactieve zorgplanning, wederzijds uitwisselt en hoe u gebruik maakt van elkaars deskundigheid. Reserveer een deel van het projectbudget voor communicatie en kennisverspreiding. Neem dit op in de begroting.

Algemene ZonMw-relevantiecriteria

- **Diversiteit**
Aandacht voor diversiteit en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratieachtergrond, culturele achtergrond en seksuele geaardheid, voor zover die relevant zijn voor de thematiek van het project.
- **Toepassing van ICT en e-health**
We hebben een brede kijk op de inzet van ICT in de zorg. Hieronder verstaan we de inzet van e-healthtoepassingen, domotica, robotica maar ook de opslag van data met behulp van ICT. We hebben [aandachtspunten](#) geformuleerd voor ICT-applicaties en ICT-standaarden in onderzoek.
- **Onderwijs**
Kennis wordt vooral toepasbaar en toegepast in het onderwijs als deze kennis tot stand komt in wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Hoe geeft u de wisselwerking tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en beleid vorm? Welke resultaten levert uw project of onderzoek naar verwachting op voor het onderwijs?
- **Toegang tot data**
We stimuleren optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw uitgewerkte subsidieaanvraag hoe u gebruikmaakt van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef ook aan hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data en datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.
- **Toepassing in termen van impact**
Projecten die wij financieren moeten impact hebben. Nieuwe kennis en kunde moet bruikbaar zijn voor praktijk, beleid, onderwijs en/of verder onderzoek. Op onze website leggen we uit wat impact is, hoe we werken aan het realiseren en aantonen ervan en wat we van projectleiders verwachten. Kijk voor meer informatie over impact op [de ZonMw-webpagina Impact versterken](#).
Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op [de ZonMw-webpagina Relevantiecriteria](#).

3.2 Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
De doelstelling is helder geformuleerd. De vraag- of taakstelling sluit aan op de doelstelling. Er vindt een toetsing plaats op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**
Het plan van aanpak sluit aan op de geformuleerde doelstellingen en bevat een duidelijke beschrijving van de gekozen onderzoeksmethoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing. De verwachte aantallen deelnemers en de mate van effectiviteit staan beschreven. Het plan van aanpak beschrijft helder de verschillende fasen in het project. U geeft een duidelijke planning en tijdslijn. De gekozen uitkomstmaten zijn passend voor het beantwoorden van de vraagstelling en zijn goed onderbouwd.
- **Haalbaarheid**
Het moet aannemelijk zijn dat u het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. U dient aandacht te besteden aan bevorderende en belemmerende factoren bij uitvoering van het project, Oftewel: het adresseren van afbreukrisico's.
- **Kosten-batenanalyse**
Tijdens de uitvoering van het project maakt u inzichtelijk hoe de kosten en baten uitvallen bij het toepassen van de resultaten in de kinderpalliatieve (zorg)praktijk. Let hierbij ook op de kosten van de implementatie zelf.

Kijk voor meer informatie over de kwaliteitscriteria in de [procedurebrochure](#).

3.3 Prioriteitstelling

Prioritering van subsidieaanvragen

De programmacommissie Palliantie II prioriteert de subsidieaanvragen met behulp van de volgende matrix. Een subsidieaanvraag dient minimaal relevant te zijn en minimaal van voldoende kwaliteit te zijn om in aanmerking te komen voor een honorering.

Kwaliteit	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Relevantie					
Zeer relevant	1	2	3	Afwijzen	Afwijzen
Relevant	4	5	6	Afwijzen	Afwijzen
Laag relevant	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare subsidieaanvragen het beschikbare budget overstijgt, hanteert de programmacommissie Palliantie II naast de kwaliteits- en relevantiecriteria de volgende aanvullende afwegingsgronden:

- evenredige verdeling over de 3 inhoudelijke thema's (dekking)
- spreiding over onderzoeksgroepen/centra

4 Procedure & Tijdpad

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Engels.
- Op de ZonMw-webpagina [voorwaarden en financiën](#) leest u aan welke voorwaarden uw subsidieaanvraag moet voldoen.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen.
- Door de hoofdaanvrager mee te sturen verplichte bijlage(n):
 - Wanneer er sprake is van samenwerking en/of sponsoring: [een Letter of Commitment](#).
- Door de hoofdaanvrager mee te sturen optionele bijlage(n):
 - Maximaal 1 A4 met figuren en tabellen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is nemen we deze bijlage niet mee bij de beoordeling van uw subsidieaanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waarin figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

4.1 Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

4.2 Tijdpad

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10 mei 2022, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	9 juni 2022
Deadline indienen wederhoor	23 juni 2022, 14.00 uur
Besluit	Medio oktober 2022
Uiterlijke startdatum	Medio april 2023

Meer informatie

Bekijk de [programmapagina](#) op de ZonMw-website; deze werken we regelmatig bij.

5 Indienen

5.1 Indiening (via MijnZonMw)

U kunt aanvragen uitsluitend en conform de richtlijnen indienen via het online indiensysteem van ZonMw ([MijnZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een uitgewerkte subsidieaanvraag is dinsdag 10 mei 2022, 14.00 uur.

5.2 Tips

- We zijn overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met MijnZonMw heeft gewerkt dient u zich eerst te registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding MijnZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Wordversie van uw subsidieaanvraag te printen (via MijnZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word opstelt en vervolgens naar MijnZonMw kopieert, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed zijn omgezet. U kunt dit in MijnZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' dient ondertekend te worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kunt u toevoegen aan de subsidieaanvraag in MijnZonMw of per mail sturen naar palliatievezorg@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk 1 week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met Karen van Reenen of Vivianne van Beyeren via de clusterondersteuning van het programma Palliantie II, via 070 349 54 63 of palliatievezorg@zonmw.nl.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- [Procedurebrochure voor aanvragers](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [FAIR data en datamanagement](#)
- [Open Access](#)
- [10 principes MVL](#)
- [Impact versterken](#)
- [Programma Palliantie II](#)

Bijlage A – Staatssteun – Daadwerkelijke Samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen in een vastgelegde inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoer van de samenwerking, de financiële risico's te delen, op afstand van elkaar te staan (onafhankelijkheid) en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Daadwerkelijke samenwerkingsvereisten [paragraaf 2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#):

1. Het betreft een samenwerking tussen:
 - a. ten minste 2 onafhankelijke partijen
 - b. waarvan ten minste 1 partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie⁵ en 1 partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een in het projectvoorstel beschreven taakverdeling (project governance) een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. duidelijke omschrijving van de activiteiten per projectpartij in werkpakketten en een bijbehorende duidelijke begroting, waarin duidelijk wordt welk deel van de subsidie op welk deel van de activiteiten en werkpakketten betrekking heeft, en
 - g. de projectresultaten delen, en
 - h. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. 1 of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (mede door verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De beoogde activiteiten vallen binnen de categorieën fundamenteel, industrieel onderzoek en/of experimentele ontwikkeling.⁶
4. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
5. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
6. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dient u de volgende aspecten duidelijk te omschrijven. Daarbij dient u duidelijk aan te geven welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- welke rollen en taken de partij heeft binnen de samenwerking
- welke activiteiten de partij uitvoert
- welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)

EN

- op welke manier de (hoofd-)activiteit voldoet aan de criteria van fundamenteel of industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling
- in een verklaring dat partijen financieel en juridisch onafhankelijk van elkaar zijn

⁵ Par. 1.3 onder ee) [Kaderregeling O&O&I](#)

⁶ Par. 1.3 onder j), m) en q) [Kaderregeling O&O&I](#)

Voorwaarden samenwerkingsovereenkomst

Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten alleen dan starten nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en ondertekend is door alle betrokken samenwerkingspartijen.

Op de ZonMw-website kunt u meer informatie vinden over de voorwaarden en een voorbeeld overeenkomst vinden. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Zie voor meer informatie en voorwaarden: [subsidie en samenwerkingbijdragen van derden](#).

In de samenwerkingsovereenkomst dient u onder andere een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten op te nemen. Deze bepaling regelt dat:

- De resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed worden verspreid.
- De uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden. Het uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar'.
- De onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelte-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

U dient tijdig een definitieve, maar nog niet ondertekende versie, van de samenwerkingsovereenkomst aan te leveren die voldoet aan genoemde voorwaarden voor beoordeling door ZonMw.

Uitvoering project

Het gehele project dient te worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of ingetrokken kunnen worden.

Let op dat het niet mogelijk is om na de ondertekende samenwerkingsovereenkomst nieuwe organisatie(s) toe te (laten) voegen.